MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder C.J.A. van Dorst MBA
Datum commissiebehandeling	12 januari 2024
Datum raadsbehandeling	1 februari 2024
Zaaknummer	1032062
Onderwerp	Reconstructie Oudendijk Kreekdijk Weeldijk

Voorgesteld besluit
De raad wordt gevraagd:

1. In te stemmen met de reconstructie van de Oudendijk, Kreekdijk en Weeldijk;
2. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een krediet van € 250.000 voor bestrijding van de Japanse Duizendknoop en het opstellen van een beplantingsplan voor de Oudendijk, Kreekdijk, Weeldijk;
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een krediet van € 3.692.000 voor de reconstructie van de weg Oudendijk, Kreekdijk, Weeldijk;
4. De kapitaallasten van de onder 1 en 2 genoemde kredieten van € 239.000 in 2026 en volgende jaren te dekken uit de stelpost nieuw beleid, specifiek voor dit onderwerp geoormerkte middelen en het restant van € 20.000 vrij te laten vallen ten gunste van de begrotingsruimte in de betreffende jaren;

Publiekssamenvatting
De rijbaan op de Kreekdijk – Weeldijk – Oudendijk heeft het einde van zijn levensduur bereikt. Een reconstructie is noodzakelijk om de weg weer aan de eisen van het huidige gebruik te laten voldoen.

De maatregelen welke genomen moeten worden zijn ingrijpend. Zo moet de weg, inclusief fundering en de huidige boomstructuur worden vervangen. Het wortelpakket van de huidige bomen ligt deels in de grond onder de weg en geeft hier, door gebrek aan doorwortelbare ruimte, wortelopdruk en daarmee problemen voor de verkeersveiligheid. Het is niet mogelijk de weg constructief aan te pakken en daarbij alle bomen te behouden.

Wel wordt gekeken naar het vervangen van de bomen, gezien de waardevolle boomstructuur op deze dijk. Dit is ook noodzakelijk om de ontheffing op de wet Natuurbescherming te kunnen krijgen vanwege de aanwezigheid van vleermuizen.

De kosten van deze zwaardere onderhoudsmaatregelen zijn niet opgenomen in de meerjarenbegroting voor wegbeheer. Zoals in de nota Wegbeheer gemeente Moerdijk 2021-2025 is aangegeven, is de basisbegroting opgesteld conform de CROW systematiek op netwerkniveau. Daarna vindt een verdere detaillering plaats naar projectniveau. Het kan dan voorkomen dat bijstelling van de budgetten nodig is. De raad wordt gevraagd om de benodigde kredieten beschikbaar te stellen.

Inleiding

De begroting van het wegbeheer is opgesteld aan de hand van een basisplanning, op netwerkniveau. Deze basisplanning volgt uit de visuele weginspecties en is gebaseerd op de wegbeheersystematiek van het CROW. Voor een aantal asfaltwegen is aanvullend onderzoek uitgevoerd om de meest effectieve en efficiënte onderhoudsmaatregel te bepalen (zgn maatregeltoets). Zoals opgenomen in de nota Wegbeheer gemeente Moerdijk 2021-2025 wordt de basisplanning na aanvullend onderzoek verder verfijnd naar projectniveau.

De maatregeltoets en het daaruit volgend verhardingsadvies geeft een reconstructiemaatregel aan voor de Oudendijk, Kreekdijk en Weeldijk. Binnen de huidige budgetten is geen ruimte voor deze reconstructie. Dit omdat de dijken een veel zwaardere maatregel nodig hebben dan op basis van de basisplanning (op netwerkniveau) bepaald is.

Een uitgebreidere beschrijving van de beheersystematiek vanuit het CROW kunt u terug vinden in de eerder vastgestelde notitie wegbeheer 2021-2025.

De bomenstructuur op deze locatie bestaat voornamelijk uit essen. Veel van de bomen zijn aangetast door essentaksterfte. Vervanging op termijn is daarom niet te voorkomen. De waardevolle bomenstructuur en de complexiteit van de inpassing van nieuwe bomen maakt dat er extra inzet nodig is voor een beplantingsplan. Daarnaast functioneert de bomenlaan als vliegroute voor vleermuizen. Om voor de vervanging van de bomen een ontheffing te kunnen krijgen, zijn aanvullende maatregelen nodig.
Aan de dijk is tevens Japanse Duizendknoop aanwezig. De nu geplande werkzaamheden brengen een gelegenheid om deze exoot te bedwingen.

Beoogd effect
We houden een grote waarde voor de biodiversiteit en de groene leefomgeving. Schade aan weg en bebouwing wordt voorkomen door bestrijding van de exoot. We houden onze wegen veilig en toegankelijk voor alle gebruikers.

Argumenten

2.1. De bomenstructuur aan de Kreekdijk en Weeldijk is een essentiële vliegroute voor vleermuizen.
Vanuit de wet Natuurbescherming is het verplicht onderzoek te doen naar het voorkomen van beschermde diersoorten voordat bomen gekapt worden. Uit dit onderzoek is gebleken dat de bomenlanen langs deze dijken dienst doen als essentiële vliegroutes voor vleermuizen. Hierdoor is het noodzakelijk een ontheffing aan te vragen op de wet Natuurbescherming om toch de bomen te kunnen vervangen.
Om de ontheffing te krijgen is het noodzakelijk een zorgvuldige opgezet beplantingsplan te maken, waarin rekening gehouden wordt met mitigerende maatregelen voor de vleermuizen.

2.2. De bomen structuur is beeldbepalend
De bomenstructuur is een van de groene hoofdstructuren in ons landschap en draagt bij aan een groene leefomgeving, bevordert de biodiversiteit en verminderd hittestress.

2.3. Door aanpak van de exoot wordt verdere schade aan de weg en gebouwen voorkomen.
De Japanse Duizendknoop is een exoot die grote schade kan veroorzaken aan wegen en gebouwen. Omdat de exoot nauwelijks te bestrijden is, is een stevige ingreep op deze locatie noodzakelijk, om verdere uitbreiding en schade aan de straks nieuwe weg te voorkomen. Omdat er nu een grote ingreep aan de wegconstructie gaat plaatsvinden is het nu een moment om ook deze exoot grondig aan te pakken.

3.1.Aan de weg is veel lintbebouwing aanwezig
De huidige staat van het wegdek zorgt voor verminderd woongenot in de woningen.

Bewoners hebben last van trillingen en opspattend water. Er zijn meerdere oudere woningen die een zorgvuldige uitvoering van het onderhoud nodig hebben om schade te voorkomen.

3.2.De weg wordt toekomstbestendig gemaakt

Op dit moment is de weg, inclusief fundering, ruim aan het einde van zijn levensduur. We willen de weg geschikt maken voor het huidige en toekomstige gebruik. Het is daarom nodig zowel de weg, de fundering als de afwatering aan te pakken.

3.3.De verkeersveiligheid wordt verbeterd

Veel meldingen welke we uit het gebied ontvangen gaan over te hard rijdend verkeer. De Kreekdijk is momenteel 30 km/h, de Oudendijk is tijdelijk verlaagd naar 30 km/h en de Weeldijk is 60 km/h. Waar mogelijk gaan we, in overleg met de bewoners, snelheid remmende maatregelen toepassen. Ook wordt de weg zo ingericht dat deze niet uitnodigt om hard te rijden.

3.4.Door het uitvoeren van de reconstructie voldoen we aan wettelijke kaders en onze zorgplicht voor het beheer en onderhoud aan de openbare ruimte.

Kanttekeningen en risico's

2.1. We moeten ontheffing wet Natuurbescherming krijgen om de noodzakelijke onderhoudsmaatregelen uit te kunnen voeren.

Aan de ontheffing zijn voorwaarden verbonden. Op dit moment wordt onderzocht welke maatregelen uitgevoerd kunnen worden waarbij een zo goed mogelijke reconstructie van de rijbaan uitgevoerd kan worden. In de ideale situatie zouden we alle essen gelijktijdig kappen en nieuwe bomen aanplanten. Dan kan ook de fundering nabij de bomen verbeterd worden.

Het is mogelijk dat er concessies gedaan moeten worden in de reconstructie maatregel om op deze wijze te voldoen aan de wet Natuurbescherming. Ook moeten er maatregelen getroffen worden om te zorgen dat de vliegroute intact blijft of op een andere locatie hersteld wordt. Aangezien we hier werken op dijken en in de open polder zijn alleen mitigerende maatregelen langs de dijk mogelijk.

2.2. Risico van het maken van concessies is dat we niet de ideale onderhoudsmaatregel toe kunnen passen.

Als geen ontheffing verleend wordt kan de fundering van de weg niet aangepakt worden. De weg zal dan eerder weer aan vervanging toe zijn. En het is dan niet mogelijk de trillinghinder te verminderen.

2.3.Er moeten meer bomen geplant worden dan voorzien.

Mogelijke mitigerende maatregelen kunnen zijn, het aanplanten van bomen op een kortere plantafstand (max 7 meter) dan waarmee is rekening gehouden in de huidige budgetten of een grotere boommaat bij aanplant. Ook kunnen tijdelijke voorzieningen zoals een geleidingsscherm noodzakelijk zijn. De kosten hiervoor zijn niet voorzien. Maar omdat er nog veel onduidelijkheid is in welke maatregelen waar nodig zijn, kan hier ook nog geen budget voor geraamd worden. Op basis van het nog op te stellen mitigatieplan wordt inzichtelijk welke kosten hieraan verbonden zijn en zal indien benodigd bijstelling aangevraagd worden van het gevraagd budget.

2.4.De exoot kan onvoldoende uitgeroeid worden.

Conform het Japanse Duizendknoop protocol moet de locatie waar deze exoot aanwezig is afgegraven worden. Hier ontstaat een conflictsituatie met de mitigerende maatregelen ter bescherming van de vleermuis. Immers kan de locatie alleen afgegraven worden als ook de bomen op deze locatie verwijderd mogen worden. De locatie is bovendien verspreid over meerdere percelen met verschillende eigenaren.

Op dit moment zijn we uitgegaan van het bevriezen van grond op de locaties. De kans is aanwezig dat, op basis van veranderende wetgeving, de grond afgegraven moet worden. Indien dit noodzakelijk is (de ontheffing wordt op dit punt niet goedgekeurd), zal er een overschrijding van het gevraagde bedrag plaatsvinden.

Niets doen geeft met de huidige vermeerdering van de exoot een groot risico op schade aan wegdek en gebouwen.

3.1. De oude fundering van de weg bevat hoogovenslakken.
Veranderende wetgeving zorgt ervoor dat de fundering van hoogovenslakken als verontreinigd materiaal moet worden afgevoerd naar een erkend verwerker. Met deze kosten is rekening gehouden in de gevraagde middelen.
Daarnaast kent de fundering meerdere materialen. We hebben diverse vooronderzoeken uitgevoerd, echter is het niet uit te sluiten dat er meer bodemvreemde materialen aangetroffen worden, welke tot meerkosten leiden.

3.2. De ondergrond heeft een beperkte draagkracht
Het verhardingsadvies gaat bij de voorgestelde maatregel daarom uit van een zgn. cellenmatras. Dit matras zorgt ervoor dat met minder funderingsmateriaal (en dus verzwaring) toch een stabiele constructie gemaakt kan worden. Mogelijk dat we niet op het hele tracé deze voorgestelde maatregel toe kunnen passen. (zie kanttekening 2.1). In dat geval voldoet de nieuwe weg niet aan de draagkracht die de huidige verkeersbelasting vraagt. En zal sneller dan gewenst verouderen, en weer toe zijn aan onderhoud.

4.1. Vanuit de mitigerende maatregelen is aanpassing openbare verlichting noodzakelijk
Op dit moment is er geen opgave de openbare verlichting in het project te vervangen. Het concept advies van de ecoloog geeft echter al enige sturing in de toe te passen verlichting. De huidige led verlichting verstoort de vleermuis. Het gaat daarom helpen in het verkrijgen van de ontheffing wet Natuurbescherming om speciale vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen. Door de andere uitstraling van deze amberkleurige verlichting kan het nodig zijn meer lichtmasten te plaatsen dan nu aanwezig zijn. Hoeveel lichtmasten dit zijn, en wat de bijbehorende kosten worden, is nu nog onvoldoende in te schatten. We zullen eerst kijken of dit binnen de huidige kredieten openbare verlichting kan worden opgelost. Een kleine overschrijding van deze kredieten zal via de bestuursrapportage gemeld worden.

Middelen
Financiële middelen
Voor de wegreconstructie van de Oudendijk, Kreekdijk en Weeldijk is een krediet nodig van € 3.692.000.
Voor wat betreft de groenstructuren bij deze wegen is er binnen het krediet van de essentaksterfte ruimte om de vervangingen van de bomen te bekostigen, echter de kosten voor de bestrijding van de Japanse Duizendknoop zijn dermate hoog dat deze niet bekostigd kunnen worden uit bestaande kredieten. Hiervoor is, inclusief een beplantingsplan, een krediet nodig van € 250.000.

De verwachting is dat het werk in 2025 wordt afgerond waardoor vanaf 2026 kapitaallasten gerekend worden. De totale kapitaallasten bedragen € 239.000 per jaar.

Binnen de stelpost nieuw beleid is vanaf 2026 voor dit specifieke onderwerp een bedrag gereserveerd van € 259.000 per jaar. Hiermee kunnen de volledige lasten gedekt worden uit de stelpost nieuw beleid en kan het restant van € 20.000 vrijvallen ten gunste van het begrotingsresultaat 2026 en verder.

Personele middelen
In het gevraagde krediet is rekening gehouden met interne ambtelijke inzet voor een bedrag van € 165.000.

Communicatie
De bewoners aan de Oudendijk, Kreekdijk en Weeldijk worden actief betrokken bij de uitwerking van het project. Een eerste bewonersbijeenkomst zal begin 2024 plaatsvinden met alle aanwonenden. Afhankelijk van de input van deze bijeenkomst worden mogelijk kleinere werkgroepen gevormd om te komen tot een definitief ontwerp.
De definitieve aanpak van de participatie wordt uitgewerkt door een bureau gespecialiseerd in omgevingsmanagement.

Vervolg
Het streven is de werkzaamheden te starten in 2024. De werkzaamheden zullen gefaseerd plaatsvinden. De afronding staat gepland eind 2025.

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail griffie@moerdiik.nl.

Zevenbergen, 19 december 2023
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

de gemeentesecretaris,	de loco-burgemeester,
ir. J.C. Slagboom	C.J.A. van Dorst MBA

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van *1 februari 2024*

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. *19 december 2023,*

overwegende dat:
-

gelet op:
-

BESLUIT

1. In te stemmen met de reconstructie van de Oudendijk, Kreekdijk en Weeldijk;
2. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een krediet van € 250.000 voor bestrijding van de Japanse Duizendknoop en het opstellen van een beplantingsplan voor de Oudendijk, Kreekdijk, Weeldijk;
3. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een krediet van € 3.692.000 voor de reconstructie van de weg Oudendijk, Kreekdijk, Weeldijk;
4. De kapitaallasten van de onder 1 en 2 genoemde kredieten van € 239.000 in 2026 en volgende jaren te dekken uit de stelpost nieuw beleid, specifiek voor dit onderwerp geoormerkte middelen en het restant van € 20.000 vrij te laten vallen ten gunste van de begrotingsruimte in de betreffende jaren;

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. *1 februari 2024,*

de griffier,	de voorzitter,
H.M. Vonk-Schenkel	A.J. Moerkerke